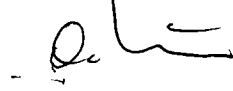

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
Millî Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 06.05.2025

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

28 Nisan 2025 tarihinde İspanya ve Portekiz'i etkileyen, Avrupa'nın son yıllarda karşılaştığı en büyük altyapı krizlerinden biri olarak nitelendirilen elektrik kesintisi, sadece birkaç saniyede yaşanan bir arz-talep dengesizliğinin nasıl sistematik bir çöküşe yol açabileceğini çarpıcı biçimde ortaya koymuştur. Bu kesinti 60 milyon kişiyi etkilemiş, ulaşım sistemlerinden sağlık altyapısına, haberleşmeden kamu düzenine kadar hayatın tüm alanlarında ciddi aksamalar yaşanmasına neden olmuştur. İspanya hükümeti, olayın ardından olağanüstü hal ilan etmiş, merkezi müdahale mekanizmaları hızla devreye alınmıştır.

Bu yaşananlar, ülkemizin de benzer bir senaryoya ne ölçüde hazır olduğu sorusunu gündeme getirmektedir. Türkiye enerji bakımından Avrupa ile bağlantılı, yenilenebilir kaynakların payı giderek artan, şehirleşmenin yoğun olduğu ve nüfusun büyük bölümünün birkaç büyük metropolde toplandığı bir ülkedir. Bu tablo, enerji altyapısında yaşanacak ani bir çöküşün çok daha geniş kapsamlı sosyal ve ekonomik krizlere yol açabileceğini göstermektedir.

Gelişmiş ülkelerde bu tür senaryolar için "ulusal şebeke güvenliği simülasyonları", "gerilim kararlılığı analizleri", "otomatik frekans müdahale sistemleri", "yetersiz rezerve karşı uyarı protokolleri" gibi detaylı hazırlık planları yapılmaktadır. Buna karşın, ülkemizde bu tür sistemlerin yaygınlığı, uygulanma sıklığı ve şeffaflığı konusunda kamuoyuna yansıyan yeterli veri bulunmamaktadır. Enerji arz güvenliği yalnızca teknik bir mesele değil; kamu düzeni, ulusal güvenlik ve kriz yönetimi açısından da bir devlet sorumluluğudur. Bakanlığınızca Avrupa ile aynı dağıtım ağı içerisinde olduğumuz ve Avrupa'daki elektrik kesintisinden etkilenebileceğimiz duyurulmuşsa da olası bir kesintinin sonuçları ve alınan önlemlere ilişkin kamuoyunu tatmin edici bir açıklama yapılmamıştır. Bu bağlamda, Türkiye'nin muhtemel bir büyük çaplı elektrik kesintisine ne ölçüde hazırlıklı olduğunu ortaya koymak amacıyla aşağıdaki sorularımın yanıtlanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'nin ulusal elektrik şebekesi üzerinde, sistemsel çöküş senaryolarını test eden herhangi bir simülasyon veya stres testi son beş yıl içinde yapılmış mıdır?
2. Ani voltaj düşüşü, frekans kaybı veya arz-talep dengesizliği halinde devreye girecek otomatik koruma sistemleri ülke genelinde hangi oranda uygulanmaktadır?
3. Yenilenebilir enerji kaynaklarının şebekeye entegrasyonunun, arz güvenliği üzerinde oluşturabileceği dalgalanmalara karşı alınmış somut önlemler nelerdir?
4. Elektrik iletim hatlarında yaşanabilecek senkronizasyon bozuklukları ya da dış kaynaklı arızalar karşısında mevcut yedekleme planları nelerdir?
5. Türkiye'de elektrik kesintisi halinde sağlık sistemleri, toplu taşıma, haberleşme ve güvenlik birimlerinin kesintisiz çalışmasını sağlayacak ne kadar jeneratör kapasitesi mevcuttur?
6. GSM altyapısının enerji kesintilerine karşı dayanıklılığı ne düzeydedir ve baz istasyonlarının ne kadarı enerji yedekleme sistemine sahiptir?
7. Elektrik kesintisi halinde kamu düzeni ve güvenliğin korunmasına ilişkin özel bir eylem planı hazırlanmış mıdır?
8. Enerji arz güvenliği konusunda kamuoyuyla paylaşılmış güncel ve şeffaf bir ulusal strateji var mıdır?